

**ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ**

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015

**ПРОГРАМА
фахового іспиту
для здобуття освітнього ступеня магістра
на основі НРК6 та НРК7**

галузь знань	08 «Право», 29 «Міжнародні відносини»
спеціальність	081 «Право», 293 «Міжнародне право»
освітні програми	«Фінансове право», «Цивільне право і процес», «Комерційне право», «Правове забезпечення безпеки підприємницької діяльності», «Міжнародне право»

Київ 2023

ВСТУП

Програму фахового іспиту для здобуття освітнього ступеня магістра розроблено відповідно до змісту освітньо-професійних програм «Фінансове право», «Цивільне право і процес», «Комерційне право», «Правове забезпечення безпеки підприємницької діяльності», «Міжнародне право» підготовки фахівців зі спеціальностей 081 «Право» та 293 «Міжнародне право» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти.

Програму підготовлено відповідно до Стандарту вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» галузі знань 08 «Право» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 20.07.2022 № 644 зі змінами від 20.03.2023 (наказ Міністерства освіти і науки України №307), Стандартів університету із зазначених спеціалізацій та відповідних освітньо-професійних програм підготовки здобувачів вищої освіти ОС бакалавр університету.

Для забезпечення ефективної реалізації завдань освітньої та професійної підготовки магістра при конкурсному відборі вступників до магістеріуму висуваються вимоги щодо їх здібностей і підготовленості відповідно до діагностики системних знань, умінь і навичок, визначених програмами нормативних дисциплін.

Програма фахового іспиту базується на нормативних дисциплінах професійного спрямування і складена відповідно до місця та значення дисциплін за структурно-логічною схемою, передбаченою освітньо-професійними програмами бакалавра зі спеціальностей 081 «Право» та 293 «Міжнародне право».

Фаховий іспит складається з тестової перевірки знань, що формують уміння, визначені кваліфікаційною характеристикою.

Програма складається з розділів, що мають фахове спрямування і які містять зміст тем та питання з таких дисциплін:

1. Конституційне право України.
2. Адміністративне право України. Адміністративне судочинство в Україні
3. Цивільне право України.
4. Цивільне процесуальне право України.
5. Кримінальне право України.
6. Кримінальне процесуальне право України.
7. Міжнародне публічне право.
8. Міжнародний захист прав людини.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ ФАХОВОГО ІСПИТУ

1. КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

Конституційне право як основа національного права.

Юридична сила конституції.

Конституціоналізм та конституційний лад України.

Україна як демократична республіка: конституційні засади.

Унітарність Української держави в системі засад конституційного ладу.
Конституційні засади функціонування національно-культурної сфери в Україні.

Конституційний статус особи в Україні.

Законодавча влада в Україні: конституційна характеристика.

Конституційний статус Президента України.

Виконавча влада в Україні: конституційна характеристика.

Правовий захист Конституції.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Конституційне право: підручник / за загальною редакцією М.І. Козюбри./ Ю.Г. Барабаш, О.М. Бориславська, В.М. Венгер, М.І. Козюбра, А.А. Мелешевич. К.: Ваіте, 2021. 528 с.
2. Совгіря О. В. Конституційне право України: навч. посіб. Київ: Юрінком Інтер. 2020. 556 с.
3. Конституційне право : підручник / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ ; за заг. ред. О. С. Бакумова, Т. І. Гудзь, М. І. Марчука ; [О. С. Бакумов, Л. Д. Варунц, Т. І. Гудзь та ін.] ; передм. М. І. Марчука. Харків, 2019. 484 с.
4. Савчин М.В. Порівняльне конституційне право. Київ: Інтер. 2020. 328 с
5. Якимович Я. В. Конституційне право України. Курс лекцій / Яким Васильович Якимович. Ужгород, 2022. 129 с.

2. АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО УКРАЇНИ.

АДМІНІСТРАТИВНЕ СУДОЧИНСТВО В УКРАЇНІ.

Адміністративне право як галузь публічного права. Суб'єкти адміністративного права.

Інструменти публічного адміністрування.

Адміністративна процедура. Адміністративні послуги.

Захист прав приватної особи у сфері публічного адміністрування

Службове право.

Адміністративне деліктне право.

Адміністративне судочинство в Україні. Загальні положення адміністративного судочинства: - завдання адміністративного судочинства; - критерії, за якими суд оцінює правомірність рішень, дій чи бездіяльності суб'єкта публічного адміністрування; - принципи адміністративного судочинства; - правила предметної, інстанційної та територіальної юрисдикції, наслідки їх недотримання (порушення); - склад суду, відводи; - учасники адміністративної справи, їх представники, інші учасники судового процесу; - докази та доказування.

Звернення до адміністративного суду. Розгляд адміністративних справ у порядку загального та спрощеного позовного провадження. Особливості розгляду типових та зразкових справ.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / В. Галуцько, П. Діхтієвський, О. Кузьменко та ін.; за ред. В.Галуцька, О. Правоторової. – Видання четверте. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. – 656 с.
2. Адміністративне право України: підручник / В. В. Серeda, О. Л. Хитра, Ю. С. Назар, Д. І. Йосифович, Я. М. Когут та ін.; за заг. ред. Ю. С. Назара. Львів : ЛьвДУВС, 2021. 680 с.
3. Адміністративне право України (загальна частина): навч. посіб. / [Остапенко О. І. Ковалів М. В., Єсімов С. С. та ін.] ; [Вид. 2-е, доп.] Львів: СПОЛОМ, 2021. 616 с. Бібліогр.: с. 612-614
4. Курс адміністративного права України: підручник / за ред. О. В. Кузьменко. 3-тє вид., допов. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 904 с.
5. Адміністративний процес України (у схемах): навчальний посібник / М.М.Бурбика, М.В.Колеснікова, А.В.Солонар. – Суми: Сумський державний університет, 2019. – 108 с.

3. ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

Цивільне право в системі права України.

Джерела цивільного права України

Цивільні правовідносини

Фізичні особи як суб'єкти цивільних правовідносин

Юридичні особи як суб'єкти цивільних правовідносин.

Об'єкти цивільних прав.

Правочини.

Представництво в цивільному праві. Строки та терміни в цивільному праві. Позовна давність.

Особисті немайнові права фізичної особи.

Право власності. Загальні положення. Набуття та припинення права власності. Право спільної власності. Захист права власності. Речові права на чуже майно.

Право інтелектуальної власності: загальні положення. Авторське право та суміжні права. Право інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок.

Право інтелектуальної власності на комерційне найменування, торговельну марку.

Загальні положення про зобов'язання. Забезпечення виконання зобов'язання. Припинення зобов'язання. Порушення зобов'язання. Цивільно-правова відповідальність.

Загальні положення про договір. Договір купівлі -продажу: загальні положення. Окремі види договору купівлі -продажу. Договір дарування. Договори ренти та довічного утримання (догляду). Договір найму (оренди). Окремі види договору найму (оренди). Договір найму (оренди) житла. Договір позички. Договір підряду. Окремі види договору підряду. Договір про надання послуг: загальні положення. Договори в сфері надання транспортних послуг. Договір зберігання. Договір страхування. Договір доручення. Договір комісії.

Договір управління майном. Договір позики. Кредитний договір. Договір банківського вкладу. Договір банківського рахунка. Договір факторингу. Договори щодо розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності. Договір про спільну діяльність.

Недоговірні зобов'язання.

Загальні положення про спадкування. Здійснення права на спадкування. Виконання заповіту. Оформлення права на спадщину. Спадковий договір.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Цивільне право (частина особлива). Курс лекцій : навч. посіб. / за ред. І. Спасибо-Фатєєвої. – Харків : ЕКУС, 2022. – 640 с.
2. Цивільне право (частина загальна). Курс лекцій : навч. посіб. / за ред. І. Спасибо-Фатєєвої. – Харків : ЕКУС, 2021. – 448 с.
3. Цивільне право. Практикум : навч. посіб. 3-тє вид., перероб. і доп. / За ред. Р. А. Майданика (кер. авт. кол.), Н. С. Кузнєцової, Є. О. Рябоконя. К.: Алерта, 2019. 622 с.
4. Кіріяк О.В., Пацурківський Ю.П., Гудима-Підвербецька М.М. Цивільне право (загальна частина) : навч. посібник / О.В. Кіріяк, Ю.П. Пацурківський, М.М. Гудима-Підвербецька. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 304 с.
5. Цивільне право (особлива частина) : навч. посібник / за заг. ред. : Н.М. Процьків, В.М. Никифорака. - Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 304 с.

4. ЦИВІЛЬНЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

Загальні положення цивільного процесуального права.

Принципи цивільного судочинства.

Суд як суб'єкт цивільних процесуальних правовідносин.

Учасники справи.

Представники . Поняття й види представництва в цивільному процесі . Особи, які можуть бути представниками. Особи, які не можуть бути представниками. Повноваження представника в суді. Документи, що підтверджують повноваження представників Інші учасники судового процесу. Цивільна юрисдикція.

Докази та доказування. Процесуальні строки. Судові виклики і повідомлення. Судові витрати. Заходи процесуального примусу.

Позовне провадження. Наказне провадження. Окреме провадження.

Перегляд судових рішень.

Процесуальні питання, пов'язані з виконанням судових рішень у цивільних справах та рішень інших органів (посадових осіб). Судовий контроль за виконанням судових рішень.

Відновлення втраченого судового провадження.

Визнання та виконання рішень іноземних судів. Судові доручення про надання правової допомоги.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Голубєва Н.Ю. Судові витрати : науково-практичний посібник. Одеса: Фенікс, 2020. 120 с.
2. Коссак В., Лемик Р., Навроцька Ю., Сеник С. Цивільне процесуальне право України: підручник / За заг. ред. професора В. Коссака. Харків: Право, 2020. 752 с.
3. Цивільне процесуальне право України: науково-практичний коментар. Богдан Й. Г., Гетманцев О. В., Угриновська О. І. та ін. Вид. 2-ге, переробл. та допов. / за загальною ред. д.ю.н., професора, академіка М. М. Ясинка. Київ: Алерта, 2020. 810 с.
4. Цивільне процесуальне право України: підручник. Вид. 2-ге, переробл. та допов. : у 2 т. / за загальною ред. д.ю.н., професора, академіка М. М. Ясинка. Київ: Алерта, 2021. 572 с.

5. КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

Загальні засади кримінального права України.

Поняття, ознаки та види (за ступенем тяжкості) кримінальних правопорушень за кримінальним правом України. Малозначність діяння та її юридичне значення за КК України.

Об'єктивна сторона складу кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Суб'єктивна сторона складу кримінального правопорушення.

Стадії кримінального правопорушення.

Співучасть у кримінальному правопорушенні за КК України. Причетність до кримінального правопорушення.

Множинність кримінальних правопорушень. Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння

Заходи кримінально-правового характеру: загальні положення.

Звільнення від кримінальної відповідальності. Покарання та його види. Призначення покарання. Звільнення від покарання та його відбування

Судимість. Примусові заходи медичного характеру, примусове лікування, примусові заходи виховного характеру. Спеціальна конфіскація. Заходи кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб.

Основні різновиди норм та наскрізні юридичні поняття і юридичні конструкції Особливої частини КК України.

Злочини проти основ національної безпеки України. Кримінальні правопорушення проти особи. Кримінальні правопорушення проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини та громадянина. Кримінальні правопорушення проти власності.

Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки. Кримінальні правопорушення проти безпеки руху та експлуатації транспорту. Кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності. Кримінальні правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші кримінальні правопорушення проти здоров'я населення.

Кримінальні правопорушення проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян. Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. *Кримінальне право України. Загальна частина: підручник* / Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін. ; за ред. професорів В. Я. Тація, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. – 5-те вид., переробл. і допов. – Х.: Право, 2020. – 528 с.¹
2. *Кримінальне право України. Особлива частина: підручник* / Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін. ; за ред. професорів В. Я. Тація, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. – 5-те вид., переробл. і допов. – Х.: Право, 2021. – 680 с.
3. Кримінальний кодекс України з постатейним коментарем, висновками Верховного Суду України / упоряд. С.Г. Туманов. – Харків: Право, 2019. – 792 с.
4. Кримінальне право. Загальна частина: практикум: навчальний посібник / за ред. П.С. Берзіна. Київ: Алерта, 2023. 608 с.
5. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / За заг. ред. Копотуна І. М. – Київ: «КНТ», 2023. – 932 с.

6. КРИМІНАЛЬНЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

Загальні положення кримінального процесуального права. Засади кримінального провадження.

Суд та учасники кримінального провадження.

Докази та доказування в кримінальному провадженні.

Процесуальні документи, строки та витрати. Заходи забезпечення кримінального провадження.

Досудове розслідування. Слідчі (розшукові) та негласні слідчі (розшукові) дії. Повідомлення про підозру. Зупинення та закінчення досудового розслідування.

Судове провадження у першій інстанції. Судові рішення. Провадження в суді апеляційної інстанції.

Провадження з виконання судових рішень. Провадження в суді касаційної інстанції. Особливі порядки кримінального провадження.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. *Кримінальне процесуальне право [Текст]: практикум* / авт. В.М. Нікітенко; каф. правового забезп. безпеки бізнесу. Київ : КНТЕУ, 2021. 108 с.
2. Кримінальний процес України : навч. посіб. / за заг. ред.: О.П. Кучинської, Ю.В. Циганюк. Київ : Юрінком Інтер, 2021. 448 с.

¹ Курсивом виділені джерела, що є у бібліотеці ДТЕУ

3. Кримінальний процес України: у питаннях і відповідях : навч. посіб. / авт. кол.; за заг. ред. д-ра юрид. наук, доц. Т.Г. Фоміної. Харків : ХНУВС, 2021. 300 с.
4. Кримінальний процес: підручник / [Л.Д. Удалова, В.В. Рожнова, Д.П. Письменний та ін.]; за заг. ред. Д.П. Письменного, Л.Д. Удалової, М.А. Погорецького, С.С. Чернявського. Київ : «Центр учбової літератури», 2022. 780 с.
5. Тертишник В.М. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар. Вид. 20-те, доповн. і перероб. Київ : Алерта, 2023. 1120 с.

7. МІЖНАРОДНЕ ПУБЛІЧНЕ ПРАВО

Поняття, правова природа та сфера дії сучасного міжнародного публічного права.

Норми міжнародного публічного права. Основні принципи міжнародного публічного права. Джерела міжнародного публічного права. Співвідношення міжнародного публічного права і національного права.

Суб'єкти міжнародного публічного права. Правонаступництво у міжнародному публічному праві.

Відповідальність за міжнародним публічним правом. Концепція етоппеля в міжнародному публічному праві та перспективи його застосування до порушень міжнародно-правових зобов'язань.

Населення в міжнародному публічному праві. Міжнародне гуманітарне право. Міжнародне кримінальне право. Територія в міжнародному публічному праві. Міжнародне морське право. Право міжнародних договорів. Право зовнішніх зносин. Право міжнародних організацій. Мирне вирішення міжнародних спорів. Право міжнародної безпеки. Міжнародне економічне право. Міжнародне екологічне право.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Міжнародне публічне право : підручник : у 2 Т. / [В. В. Мицик, М. В. Буроменський, О. В. Буткевич та ін.]; за заг. ред. В. В. Мицика. – Харків : Право, 2019. – Т. 1. Основи теорії. – 416 с.
2. Міжнародне публічне право : підручник : у 2 т. / [В. В. Мицик, М. В. Буроменський, М. М. Гнатовський та ін.]; за заг. ред. В. В. Мицика. – Харків : Право, 2020. – 624 с.
3. Міжнародне публічне право: підручник за заг. ред. В.В. Мицика. Харків : Право, 2019. Т. 1. Основи теорії. 416 с.
4. Сироїд Т. Л. Міжнародне публічне право: підручник. Харків: Право, 2020. 648 с.
5. Сироїд Т.Л. Міжнародне публічне право. Міжнародний захист прав людини. Посібник для підготовки до ЗНО. Харків: Право, 2020. 494 с.

8. МІЖНАРОДНИЙ ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ

Загальні положення про права людини.

Захист прав людини в рамках ООН. Захист прав людини в Європі.

Інші регіональні системи захисту прав людини.

Право на життя. Заборона катувань, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження чи покарання.

Право на свободу та особисту недоторканність.

Право на повагу до приватного і сімейного життя, житла та кореспонденції.

Свобода думки, совісті і релігії. Свобода вираження поглядів. Свобода зібрань та об'єднання.

Право на власність. Заборона дискримінації.

Право на справедливий суд та на ефективний засіб юридичного захисту. Правомірне обмеження прав людини та відступ держав від своїх зобов'язань у сфері прав людини під час надзвичайного стану, становища або ситуації.

Міжнародний захист прав людини під час збройних конфліктів.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Теорія та практика застосування Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод: навч.-посіб./ [О.В.Сердюк, О.Я.Трагнюк, І.В.Яковюк та ін.]; за заг. ред. І.В. Яковюка. - Харків : Право, 2018.
2. Сироїд Т.Л., Фоміна Л.О. Міжнародний захист прав людини: підручник. Харків: Право, 2019. 310 с.
3. Сироїд Т.Л. Міжнародне публічне право. Міжнародний захист прав людини. Посібник для підготовки до ЗНО. Харків: Право, 2020. 494 с.
4. Міжнародне публічне право : підручник : у 2 т. / [В. В. Мицик, М. В. Буроменський, М. М. Гнатовський та ін.]; за заг. ред. В. В. Мицика. – Харків : Право, 2020. – 624 с.

КРИТЕРІЇ

оцінювання фахового іспиту для здобуття освітнього ступеня магістра

1. Загальні положення

Мета фахового іспиту – оцінити відповідність знань, умінь та навичок згідно з вимогами програми вступного фахового іспиту.

2. Структура екзаменаційного білета

Екзаменаційний білет з фахового іспиту складається з 50-ти закритих тестових завдань.

3. Критерії оцінювання

- Рівень знань оцінюється за 200-бальною шкалою.
- Серед відповідей на тестове завдання слід обрати одну правильну.
- Правильна відповідь на тестове завдання оцінюється у 4 бали, а неправильна – у 0 балів.
- Особи, які отримали менше ніж 100 балів, до наступних випробувань не допускаються та участі у конкурсі не беруть.